

Boekverslag Scholieren.com

Laatste zomernacht & De kroongetuige door Maarten 't Hart

Eddy

Titels: Laatste zomernacht

De kroongetuige

Uitgeverij: De Arbeidspers

Plaats van uitgave: Amsterdam, eerste uitgave: 1983

Aantal bladzijden: Laatste zomernacht 109

De kroongetuige 221

Gelezen druk: Laatste zomernacht elfde

De kroongetuige zesde

Eerste reactie

Als het om boeken gaat weet ik heel erg weinig. Ik vind het altijd moeilijk om een boek te kiezen dat voldoet aan de criteria van de leraar/ lerares en aan het gewenste niveau. Ook voor dit dubbel leesverslag was het in eerste instantie weer een probleem om goede boeken te vinden. Daarom heb ik eerst maar aan verschillende mensen gevraagd wat hen een geschikt boek leek om te lezen. En ook deze keer heb ik hun raad opgevolgd en heb ik voor deze schrijver gekozen. Daarna moest ik nog twee boeken weten te vinden. Ik heb verschillende keuzes overwogen, maar heb toen toch gekozen voor Laatste zomernacht en De kroongetuige. Voordat ik begon met de boeken wist ik niet goed wat ik kon verwachten van deze boeken. Alleen wat ik gehoord had van andere mensen. Toen ik de titels van de boeken las spraken ze mij wel aan. Laatste zomernacht zag er uit als een clichéroman: een zon en allemaal mooie zachte tinten op de kaft. Nadat ik de achterkant van het boek had gelezen leek het me een goed boek om te lezen. Ik heb nog nooit in mijn leven een roman gelezen dus dit was wel een ommekeer. Bij De kroongetuige deed de titel zelf wel vermoeden waar het boek over zou gaan. Ik dacht wel dat het iets met misdaad te maken zou hebben, maar ik had niet verwacht dat er ook nog een romantische kant aan het verhaal zat. Naderhand moet ik de mensen die mij het boek hebben aangeraden toch bedanken. Ik vond het twee leuke boeken om te lezen, en kan net als die mensen die het mij aangeraden hebben zeggen dat ik het een goede schrijver vind. Dit omdat het niet erg moeilijke boeken waren. Zijn verhalen waren duidelijk en prettig om te lezen. Dit komt mede door het taalgebruik van de schrijver in combinatie met

de zinsbouw.

Samenvatting: 'Laatste zomernacht'

Op het natuurterrein in een laagveenmoeras zijn een aantal studenten op natuurkamp. Ze hebben allemaal een eigen hobby die wat met biologie te maken heeft. Als 's nachts iedereen op zoek is naar diertjes en beestjes, is George, de hoofdpersoon, bezig Marijke te versieren. Hij heeft het net uitgemaakt met Ingeborg, met wie hij lang een goede relatie had. Iedereen wil dat het weer goed komt tussen George en Ingeborg, maar George kan niet, al zou hij dat misschien wel willen. Ingeborg en George hadden praktisch al hun eigenschappen gemeen – dachten ze -, totdat bleek dat hun vaders andere posities hadden gehad in de oorlog. George' vader was verzetsstrijder en werd tijdens de oorlog geëxecuteerd. Ingeborg's vader was mof en toen George dat hoorde maakte hij het uit. Marijke wil niets met George en Ingeborg heeft overigens met een andere jongen (op wie ze niet verliefd is), het wordt uiteindelijk niets meer tussen George en Ingeborg, omdat ze beiden hun vader verdedigen, wat ook weer een eigenschap is die ze gemeen hebben.

Samenvatting: 'De kroongetuige'

Thomas Kuyper bezoekt met zijn vriendin Jenny Fortuyn een café. Na sluitingstijd krijgen ze ruzie als Thomas wil dat Jenny met hem mee naar huis gaat. De dronken Thomas pakt Jenny vast, maar ze loopt boos bij hem weg. De volgende dag werkt Thomas in het laboratorium. Hij doet een proef met ratten, waarbij getest wordt wanneer hongerige ratten vervallen in kannibalisme. Een dag later hebben de ratten zich plotseling volgevreten en liggen rustig te slapen. Vier dagen later brengen twee rechercheurs een bezoek aan Thomas in het laboratorium. Ze willen weten waar Jenny is en ze hebben een signalement van haar nodig. Jenny is na de avond in het café verdwenen en Thomas heeft haar voor het laatst gezien. Hij geeft toe dat ze ruzie hebben gehad, maar hij zegt niet te weten waar ze is.

Onderweg naar huis denkt hij aan Jenny en aan zijn vrouw Leonie. Thomas heeft Jenny leren kennen in de bibliotheek, waar ze boeken afstempelt en een kamer heeft. Ze gebruikt regelmatig drugs en gaat met iedereen naar bed. Ze heeft al twee keer een abortus laten plegen, maar toch is Thomas stapelverliefd op haar. Z'n vrouw Leonie is heel anders en verlangt naar een kind, ondanks dat ze onvruchtbaar is. Als Thomas bij Jenny's huis aankomt treft hij de twee rechercheurs weer aan. Ze vinden het verdacht dat Thomas na haar verdwijning naar het huis van Jenny is gegaan. Thomas wordt opnieuw verhoord. Hij herinnert zich dat Jenny een vriend heeft, die Robert heet en jurist is. Ondanks dat Thomas dat vertelt willen de rechercheurs Thomas nog een keer spreken. Omdat Thomas

z'n vrouw erbuiten wil houden spreken ze af in het laboratorium. Daar vertellen ze dat Thomas haar voor het laatst gezien heeft voor haar verdwijning. Daarop vertelt Thomas dat hij haar bij haar woning opgewacht heeft, maar dat ze daar nooit aangekomen is. Dan vragen de rechercheurs Thomas' hulp bij het bewijzen van zijn onschuld. Lambert (rechercheur) bezoekt zijn huis en onderzoekt bloedspatten op zijn kleding.

Omdat de rechercheurs niet genoeg overtuigd zijn van Thomas' onschuld arresteren ze hem twee weken na Jenny's verdwijning. Thomas' collega Alex heeft immers de recherche over de ratten verteld, die plotseling helemaal vol zaten terwijl er niet een rat weg was. De recherche vermoedt dat Thomas, Jenny aan de ratten gevoerd heeft. Bovendien heeft een getuige op de bewuste avond gezien dat Thomas en Jenny samen het laboratorium binnengingen, en dat Thomas er twee uur later alleen weer uitging.

Als Thomas Leonie door de telefoon vertelt wat er gebeurd is en dat hij zwerft dat hij onschuldig is, gelooft Leonie hem. Leonie mag Thomas in de gevangenis niet bezoeken. Daarom schrijft Thomas brieven aan Leonie om de relatie tussen hem en Jenny uit te leggen. Hij vertelt Leonie over zijn ontmoeting met Jenny, hun cafébezoeken tijdens Leonie's afwezigheid, de rondleiding op het laboratorium en de ontmoeting met Robert. Ondanks de grote belangstelling van de pers, is Leonie vastbesloten zelf een onderzoek in te stellen om Thomas' onschuld te bewijzen. Ze vermoedt dat de ratten door de ratten zijn gevoerd. Intussen schakelt de familie van Jenny de hulp van een paragnost in om Jenny op te sporen. Dit lukt echter niet. De laatste brief van Leonie wordt teruggestuurd. Verdere correspondentie wordt verboden. Leonie wil weten wat Jenny voor persoon is, daarom bezoekt ze allerlei cafés waar Jenny vaak kwam en praat ze met de overbuurman van het laboratorium. Meneer 'Sommig Mens' vertelt dat hij op de avond van de verdwijning van Jenny een man (die op Thomas leek) en een vrouw het laboratorium in zag gaan. Na een paar uur kwam de man weer alleen naar buiten en stapte daar in de auto en reed weg.

Intussen wordt Thomas nog steeds vastgehouden. Als ze hem willen vrijlaten, wordt plotseling de kleding van Jenny in de stortbak van een toilet gevonden. Daardoor wordt Thomas weer langer vastgehouden. Als Leonie en Alex bewijzen dat de ratten Jenny onmogelijk opgegeten kunnen hebben, is rechercheur Lambert niet onder de indruk. Plotseling herinnert Leonie zich een filmpje uit Thomas' studententijd. Daar wordt een lijk bewaard in een pot met alcohol. Later blijkt het om een zeekoe te gaan. Leonie gaat terug naar het laboratorium, waar ze ook potten met zeekoeien in alcohol hebben staan. Daar aangekomen treft ze een pot met zeekoeien tussen twee zeekoeien een lijk van een mens aan. Ze ziet niet goed wie het is en geeft haar ontdekking niet door aan de politie omdat ze Thomas eerst

wil spreken. Ze gaat steeds meer twifelen aan Thomas' onschuld.

Uiteindelijk komt het tot een proces. Thomas wordt daar ook nog eens beschuldigd van diefstal van drugs uit het laboratorium. Toch blijft hij ontkennen. Meneer 'Sommig Mens', de kroongetuige, verklaart dat hij Thomas op de bewuste avond met een auto zag weggrijden. Volgens de advocaat van Thomas kan dat helemaal niet, want Thomas heeft immers geen rijbewijs en ook geen auto. Een andere getuige, Thomas' baas, gelooft dat Thomas onschuldig is. Ook houdt hij het voor onmogelijk dat de ratten Jenny opgegeten hebben.

Twee weken daarna volgt de uitspraak. Volgens de verwachting wordt Thomas wegens gebrek aan bewijs vrijgesproken. Als Thomas thuiskomt, vertelt Leonie Thomas over haar ontdekking in het laboratorium. Leonie vraagt Thomas of hij met Jenny naar bed is geweest. Thomas geeft een ontkennend antwoord, 'Nee'. Thomas zegt dat hij op de avond van de verdwijning Jenny nog een keer heeft gezien. Ze kwam uit de nooduitgang van het laboratorium met een tas vol drugs van het laboratorium en stapte bij Robert in de auto. Hij had het de politie niet verteld, omdat hij het vernederend vond voor zichzelf. Omdat Thomas het verhaal van Leonie niet gelooft, gaan ze samen kijken. Als Thomas het lijk in de pot met zeekoeien ziet hangen, moet hij overgeven.

Dan komt Lambert eraan. Hij vraagt wat er aan de hand is. Leonie vertelt, dat van een voor haar onbekende vrouw, het lijk in een pot tussen zeekoeien ligt. Als Lambert gaat kijken ziet hij dat er inderdaad een lijk van een vrouw in de pot zit. Hij ziet echter dat het Jenny niet is, maar een onbekende vrouw. Leonie herinnert zich plotseling het gesprek tussen haar en Roberts buurvrouw. Ze mogen die vrouw ophalen om die vrouw het lijk te laten identificeren. Volgens die vrouw is het Roberts vrouw. Leonie weet nu hoe het verhaal in elkaar zit.

Jenny gebruikte Thomas om toegang te krijgen tot de drugs in het laboratorium. Ze stal Thomas' sleutel uit z'n portemonnee. In de bewuste nacht ging Robert met zijn vrouw naar het laboratorium. Daar vermoorde Robert z'n vrouw. Jenny hielp Robert later om het lijk van Roberts vrouw in de potten met zeekoeien te stoppen. Om te kunnen verdwijnen, trok Jenny de kleren van Roberts vrouw aan. Na een tussenstop bij Robert z'n huis, vertrokken ze naar Schiphol.

Thomas wordt definitief vrijgelaten. Als ze weer thuis zijn, laat Thomas een artikel over reageerbuisbaby's zien. Daardoor krijgt de onvruchtbare Leonie weer hoop.

Thema en motieven: 'Laatste zomernacht'

Titelverklaring:

De titel 'Laatste zomernacht' is niet zo moeilijk om te verklaren. Het draait allemaal om die laatste zomernacht, die wordt beschreven als een zwoele nacht.

Thema:

Het thema van het verhaal is eenzaamheid. Eigenlijk is George de hele tijd op zoek naar genegenheid maar ook aan het einde van het boek is hij weer alleen.

Motieven:

Relatie:

De relatie tussen Ingeborg en George is een motief, omdat daar het hele verhaal, naar terug gegrepen wordt. George denkt aan zijn relatie die hij gehad heeft en stelt hierbij steeds vragen.

Vuurbuiken:

Een van de medeleerlingen heeft een enorme interesse in 'Vuurbuiken' (vlinders). Meerdere malen gaan ze op zoek naar deze vlinder maar ze komen met lege handen thuis.

Pont:

De pont wordt meerdere malen gebruikt om van de ene kant van het moeras naar de andere kant te komen. Soms was het wat verwarrend in het verhaal waar nou precies de pont lag. Ook hebben de medeleerlingen van George moeten omlopen om terug te komen, omdat de pont er niet meer lag toen ze terug wilden naar de slaapvertrekken.

Thema en motieven: 'De kroongetuige'

Titelverklaring:

Een citaat uit een werk van Nietzsche, een Duitse filosoof, is: 'Zijn niet de meeste huwelijken van dien aard dat men geen derde als kroongetuige wenst?' Hiermee kan de titel verklaard worden. De hoofdpersonen (Thomas en Leonie) kunnen geen kinderen krijgen, ze hebben dus geen kroongetuige in hun gezin. Meestal wordt er met kroongetuige de belangrijkste getuige in een rechtszaak bedoeld. Ook hier is dat zo. De advocaat van Thomas noemt tijdens de rechtszaak, meneer 'Sommig Mens' de kroongetuige. Dit omdat hij tegenover het laboratorium woont. Leonie gaat zelf op onderzoek, want ze zou net zo goed de kroongetuige kunnen zijn, omdat ze weet of denkt te weten waar het lichaam van Jenny ligt.

Thema:

In dit boek zijn twee thema's die samen één geheel vormen. Het eerste thema is het huwelijk van Leonie en Thomas. Hierbij is vooral kinderloosheid en de jaloezie van Leonie aan bod. Het tweede thema van dit boek is de misdaad die er in het

boek voorkomt, de verdwijning van het lichaam van een jonge vrouw.

Motieven:

Nietsche's stellingen:

Thomas probeert alles te verklaren aan de hand van Nietzsche's filosofie, hij is gefascineerd in de uitspraken van de filosoof. Een voorbeeld hiervan is net als bij de titelverklaring: 'Zijn niet de meeste huwelijken van dien aard dat men geen derde als kroongetuige wenst?'

Trouw en ontrouw:

Thomas is Leonie ontrouw geweest omdat hij met een andere vrouw is geweest. Hij blijft het ook voor zijn vrouw verbergen, hij spreekt af met de rechercheurs in het laboratorium in plaats van bij hem thuis. Ondanks dit alles blijft Leonie hem trouw en gaan ze verder met het huwelijk.

Muziek:

Muziek speelt een rol in dit boek, omdat de twee hoofdpersonen hier van houden. De muziek vertaald eigenlijk door middel van de componisten Schumann en Verdi de strijd tussen Leonie en Thomas.

305 woorden.

Vergelijken van de thema's en motieven:

In beide boeken staat het thema 'liefde' centraal. Zo gaat het in 'De kroongetuige' voornamelijk over een verstoorde huwelijksrelatie (het huwelijk van Thomas en Leonie en alles wat daarmee samenhangt), zoals de kinderloosheid en de jaloezie van Leonie. Thomas gaat ook een 'geheime' verhouding aan met Jenny. In 'Laatste zomernacht' wil George geen relatie meer met Ingeborg en wil iets met Marijke proberen. In de beide boeken speelt het gevoel van eenzaamheid dan ook een belangrijke rol. In 'De kroongetuige' worden pasgeboren ratjes opgevoerd aan de schildpad. Dit is een biologisch element. In 'Laatste zomernacht' speelt de biologie ook een belangrijke rol, omdat ze immers op een natuurkamp zijn.

Verwerkingsopdracht 119

Bespreek het element tijd in beide boeken. Zie je duidelijke overeenkomsten en/ of verschillen? Licht je antwoord toe.

Het grootste verschil in tijd tussen deze twee boeken is de tijd waarin het verhaal zich afspeelt. In 'Laatste zomernacht' speelt het verhaal zich af in 1 nacht/dag, alles zit veel compacter bij elkaar en er liggen nergens gaten (van tijd). Er is dus

duidelijk sprake van tijdsvertraging in dit boek, want over een bepaalde gedachte of handeling doe je ongeveer een bladzijde of vier. In 'De kroongetuige' begint het verhaal ergens in september tot eind november. Hier speelt het verhaal zich af in een maand of drie. En hier en daar wordt er ook nog wel eens een dag of een paar dagen overgeslagen omdat die niets met het verhaal te maken hebben. Er is dus sprake van een tijdsversnelling, omdat er op twee bladzijden soms wel een paar dagen worden beschreven of overgeslagen. Ook een verschil is dat 'De kroongetuige' in chronologische volgorde staat en dat 'Laatste zomernacht' in een niet-chronologische volgorde staat. George verteld Marije de precieze reden waarom hij het uitgemaakt heeft, zoals hij dat beleeft heeft. In 'De kroongetuige' zijn echter wel flashbacks. Zo wordt er zo nu en dan teruggekeken naar de gebeurtenissen die zich hebben afgespeeld voor de verdwijning van Jenny. (Historische tijd)

Verwerkingsopdracht 121

Zoek van elk boek een recensie (bijvoorbeeld in LiteRom). Onderstreep de waardeoordelen en de bijbehorende argumenten die de recensent geeft en ga na of er verschil is in ontvangst van beide boeken.

Voor deze verwerkingsopdracht heb ik twee recensies van dezelfde krant omdat je dan een gelijke beoordeling krijgt over deze boeken.

Beoordeling van 'Laatste zomernacht':

In deze recensie wordt er gezegd dat 't Hart het makkelijk heeft als ex-bioloog. Je schrijft op wat je als bioloog de hele dag doet, je verweekeld de hoofdpersoon in een relatieprobleem en je hebt een boek in elkaar gezet. Ook barst het boek van de symboliek, soms iets te veel. Dan lijkt het net of het banaal en gemakkelijk is. Maar over het algemeen genomen zijn de recensenten positief over het boek 'Laatste zomernacht'

Beoordeling van 'De kroongetuige':

In de recensie van het NRC Handelsblad wordt er geschreven dat het boek erg spannend is met een gewaagde combinatie van thema's. Ook vinden ze dat de Nederlandse literatuur een boek rijker is dat absoluut niet saai is. Het meest wordt er over de nadelen van het boek gesproken. Ze zeggen dat het is alsof de vlakke intrige verhindert dat het literaire aspect goed uit de verf komt. Een extra nadeel vindt de recensent dat 't Hart niets om over te schrijven heeft. Geen jeugdproblemen, geen aanvaringen met geloof, het is meer alsof hij iets betoogt.

Verschillen tussen de twee boeken:

Naar mijn mening wordt het boek 'Laatste zomernacht' positiever ontvangen dan 'De kroongetuige'. 'De kroongetuige' is ook een veel gecompliceerder boek. En daarbij komen dus ook meer punten van kritiek. 'Laatste zomernacht' wordt meer gezien als een makkelijk, maar leuk boek, daarentegen is 'De kroongetuige' een ingewikkeld boek met twee verhaallijnen er in.

Eindoordeel

Mijn eindoordeel over deze twee boeken verschillen nogal van elkaar. Dit komt omdat ik twee boeken van dezelfde schrijver heb gelezen maar met een totaal verschillend verhaal uit een totaal verschillend genre. De overeenkomst tussen deze twee boeken is dat ik het bij beide leuke boeken vond om te lezen en daar ook wel van geleerd heb.

Over het boek 'Laatste zomernacht' ben ik wat minder lovend. Dit omdat ik het verhaal op het eind wat langdradig vond. Er waren niet genoeg spanningsbogen of open plekken waar je jezelf ging afvragen hoe het verder zou gaan (dit had ik alleen in het begin van het boek), toen George niet wilde vertellen waarom hij zijn relatie met Ingeborg had verbroken. Voor mij ging het hele boek daarover. Ik wilder er alleen achter komen waarom het was gebeurd, niet of het ooit nog goed zou komen tussen hen. Ik vond het een leuk verhaal maar niet echt hoogstaand of moeilijk om te lezen. Wel vond ik dat Maarten 't Hart en situatie erg goed en geloofwaardig kon beschrijven in dit boek (dit natuurlijk omdat hij zo'n omgeving goed kent vanwege zijn achtergronden). Ik kon me er erg goed bij inleven toen hij beschreef hoe het water en het geluid de hele omgeving op een gegeven moment beïnvloedde.

Het boek 'De kroongetuige' is precies het tegenovergestelde van 'Laatste zomernacht'. Als eerste, de schrijfwijze van 't Hart, die was vele malen beter dan in het andere boek. Ook waren de spanningsbogen stukken beter. Vanaf het moment dat Jenny vermist wordt begon ik me al af te vragen hoe, waarom en door wie (dat is logisch voor een boek met zo'n thema). Ook de mix tussen een misdaadroman en een 'gewone' roman had ik nog nooit gelezen. Ik vond dit wel een leuke maar soms ook wel ingewikkeld worden omdat je steeds moet overschakelen, hoewel de thema's elkaar toch overlappen. Bij dit boek kon ik me beter inleven dan in het eerste boek dat ik gelezen heb, dit omdat het thema mij meer aansprak dan het vorige boek. Bij 'De kroongetuige' werd je meer vastgehouden, door de verdenkingen van de politie, de hoop die Leonie houdt om toch nog een kind te krijgen (ook al is ze niet vruchtbaar).

Wat ik van deze boeken geleerd heb:

Ik blijf nog steeds van mening dat je van dit soort boeken niets leert. Het is een verhaal. Het is alleen leuk om te lezen. Je beleeft een verhaal zoals de schrijver het bedoeld heeft, niet zoals jij het zelf zou doen of gedaan zou hebben dus je krijgt ook geen levenslessen mee uit zo'n boek. Dat kun je alleen zelf ervaren en niet als je een boek leest waarbij je meekijkt met de gevoelens van die persoon.

Vergelijking van de boeken:

De boeken die ik heb gelezen waren naar mijn mening in ALLE opzichten verschillend, maar hadden één overeenkomst. Ze waren beide plezierig om te lezen.